

Arkkitehtuurin Finlandia -palkinnon 2021 saajan valitsee filosofi Esa Saarinen

Arkkitehtuurin Finlandia -palkintoehdokkaiksi 2021 on valittu ovat Helsingin kaupunkiympäristötalo Helsingin Verkkosaaressa, Kirkkonummen pääkirjasto Fyyri ja Ylivieskan kirkko.

Arkkitehtuurin Finlandia -palkinnon saajan valitsee vuosittain vaikuttaja, joka on tullut tunnetuksi muun alan kuin arkkitehtuurin asiantuntijana. Palkinnon saajan valitsee tänä vuonna filosofi **Esa Saarinen**. Suomen Arkkitehtiliitto SAFA myöntää Arkkitehtuurin Finlandia -palkinnon kahdeksatta kertaa. Voittaja julkistetaan 4.10.

Filosofi, yritysvalmentaja, kirjailija, Aalto-yliopiston emeritusprofessori Esa Saarinen on 1980-luvulta asti ollut Suomen tunnetuimpia luennoitsijoita. Hänellä on pitkään ollut tiivis yhteys myös teknisiin tieteesiin: Saarinen kutsuttiin vuonna 2001 Teknillisen korkeakoulun systeemitieteiden, soveltavan filosofian ja luovan ongelmanratkaisun professoriksi (nyk. Aalto-yliopisto). Saarisen opettama Filosofia ja systeemijattelu -kurssi sai suuren suosion. Hän jäi hiljattain eläkkeelle professuuristaan.

Kaikki ehdokkaat edustavat julkista rakentamista

Arkkitehtuurin Finlandia -palkinnon finalistikohteet valitsee vuosittain vaihtuva, Suomen Arkkitehtiliiton kokoama esiraati. Pandemia vaikutti esiraadin työhön myös tänä vuonna.

”Jouduimme rajaamaan ehdokkaista pois koulut, päiväkodit, hoiva-asumisen kohteet sekä ulkomailla sijaitsevat kohteet, koska vierailuja ei voitu tasapuolisesti järjestää. Kaikki nyt ehdolle valitut rakennukset edustavat sen vuoksi julkista rakentamista, joihin yleisöllä on ainakin osittain vapaa pääsy. Niitä yhdistää korkea arkkitehtoninen laatu, kokonaisuuden hallinta sekä harkittu ja tasapainoinen materiaalien käyttö. Ne huomioivat ympäristönsä ja täydentävät rakennuspaikkaansa taiten. Kaikki ovat myös erityisellä tavalla yhteisölleen merkityksellisiä”, esiraadin puheenjohtaja **Saija Hollmén** kertoo.

Kohteet valinneeseen esiraatiin kuului työelämäprofessori Saija Hollménin lisäksi professori **Tuomo Siitonen**, professori **Panu Lehtovuori** ja arkkitehti **Mona Schalin**. Esiraadin sihteerinä toimi SAFAn pääsihteerinä **Paula Huotelin**.

Helsingin kaupunkiympäristötalo on samalla arkaainen ja moderni

Helsingin Verkkosaareen kesällä 2020 valmistunut kaupunkiympäristötalo on suunniteltu ja rakennettu kokoamaan kaikki rakennetun ympäristön toimialan viranomaiset sekä työ- ja yleisöpalvelutilat saman katon alle. Rakennuksen suunnittelusta ovat vastanneet **Ilmari Lahdelma**, **Teemu Seppälä** ja **Minja Hildén**. Seitsemän maanpäällistä kerrosta käsittävä toimitalokokonaisuus on jäsenelty kaupunkitilaa rikastuttavalla tavalla. Korttelirakenteeseen on koverrettu julkisen rakennuksen asemaa korostava etuaukio. Katutasolla rakennus ankkuroituu paikkaansa loivien arkadikaarien ja pilarikäytävien avulla. Kahden kerroksen läpi ulottuvat avarat, yleisölle auki olevat tilat helpottavat orientoitumista. Sisätilat jakautuvat luontevasti julkisiin, puolijulkisiin ja yksityisempiin vyöhykkeisiin. Työympäristöissä korostuu yhteisöllisyys.

Arkkitehdit ovat rohkeasti paneutuneet tiilen käytön mahdollisuuksiin. Lopputuloksena on vaikuttava rakennus, joka on samalla arkaainen ja moderni. Kaupunkiympäristötalo rakentaa hienolla tavalla kokonaan uutta Helsingin kivikaupunkia.

Kirkkonummen pääkirjasto Fyyri kiinnittyy historiaan ja ympäristöön uudella tavalla

Fyyri valmistui Kirkkonummelle vuonna 2020. Suunnittelusta vastasi JKMM Arkkitehdit. Pääsuunnittelijana hankkeessa toimi **Teemu Kurkela**, projektiarkkitehtina **Jukka Mäkinen** ja sisustusarkkitehtina **Tiina Rytönen**. Uusi rakennus nielaisi sisäänsä 1982 valmistuneen arkkitehti **Ola Hanssonin** suunnitteleman kirjastotalon. Vanhaa rakennusta ei purettu, vaan se on hienosti käytössä osana uutta Fyyriä.

Vauhdikkaat verkkomaiset kuparijulkisivut ja valkobetonista, puusta ja lasista rakennetut uudet sisätilat eivät turhia kumartele. Fyyri tarjoaa runsaasti mahdollisuuksia kuntalaisten omalle tekemiselle ja olemiselle: huippuesitystekniikkaa, studion, soittuhuoneen, ompelua, satuja ja löhöilyä.

Fyyrin arkkitehtuurissa nousee esiin tyylikkäästi kaksi kirjaston ydinasiaa: kirjat ja niiden lukeminen. Korkea, kapeilla betonirakenteilla piirretty kirjasali avautuu itään. Matala, horisontaalinen lehtisali ja kahvila ottavat kantaa Kirkkonummen keskiaikaiseen kirkkoon. Dialogista syntyy elämyksellistä kaupunkitilaa.

Fyyrin pääsisäänkäynti on Suomen toisen keskiaikaisen maantien, Kuninkaantien, mutkassa. Fyyri kiinnittyy historiaan ja säteilee ympäristönsä jaettuja merkityksiä.

Ylivieskan kirkon tärkein rakennusaine on valo

Ylivieskan Pyhän kolminaisuuden kirkko vihittiin käyttöön keväällä 2021, viisi vuotta vanhan, 1700-luvulla rakennetun puukirkon tuhonneen tulipalon jälkeen. Uuden kirkon suunnittelusta käytiin avoin arkkitehtuurikilpailu, jonka voitti Arkkitehtitoimisto K2S. Arkkitehtuurisuunnittelusta vastasivat **Kimmo Lintula, Niko Sirola ja Mikko Summanen**.

Uuden kirkon sijoitus tontilla kääntää pääsisäänkäynnin pois keskusta-alueen liikenteestä. Vanhan kirkon raunioille on perustettu muistokirkko, jonka hiiltyneistä hirsistä koottu risti muistuttaa tuhoisasta palosta. Uusi kirkko on suunnittelijoiden kypsä ja vahva taidonnäyte. Arkkitehtuuri on selkeää ja pelkistettyä, muodot harkittuja ja geometria hallittua. Materiaalit on valittu taiten: massiivinen tiiliverhous luo yhtenäisen vaikutelman, puurakenteiset kattopalkit jäävät sisätiloissa lämpimänsävyisen puurimoituksen taakse.

Arkaaisesta painovoiman tunteesta huolimatta kirkon tärkein rakennusaine on valo. Kirkkaus lankeaa saliin katonharjan ja alttarisyvennyksen valoaukkojen kautta, ja kokoaa yhteisön ajattomien merkitysten äärelle.

Arkkitehtuurin Finlandia -palkinto

Arkkitehtuurin Finlandia -palkinto myönnetään kolmen viime vuoden aikana valmistuneen uuden rakennuksen tai rakennusryhmän suunnittelusta tai korjaussuunnittelusta. Palkinto voidaan myöntää joko suomalaisen tai ulkomaisen arkkitehdin tai arkkitehtitoimiston Suomeen suunnittelelimesta työstä tai suomalaisen arkkitehdin tai arkkitehtitoimiston ulkomaille suunnittelelimesta työstä. Arkkitehtuurin Finlandia -palkinnon valitsijaksi valitaan vaikuttaja, joka on tullut tunnetuksi muun alan kuin arkkitehtuurin asiantuntijana. Tuomari tekee valinnan esiraadin valitsemien kohteiden joukosta. Palkinnon tarkoitus on lisätä arvostusta luovaa korkealuokkaista arkkitehtuuria kohtaan sekä nostaa esille arkkitehtuurin kulttuurista arvoa ja hyvinvointia lisäävää merkitystä.

Suomen Arkkitehtiliitto SAFA on arkkitehtien ammatillinen ja aatteellinen yhteisö, joka toimii aktiivisesti arkkitehtuurin ja korkealaatuisen elinympäristön puolesta. Vuonna 1892 perustetun Suomen Arkkitehtiliiton jäsenenä on noin 3 100 yliopistotason tutkinnon suorittanutta arkkitehtia. Lisäksi SAFAssa on noin 600 opiskelijajäsentä.

Medialle:

Median yhteydenotot: Marika Luukkanen, Pink Eminence, puh. +358 40 507 2173,
marika@pinkeminence.fi

Kuvamateriaali: www.arkkitehtuurinfinlandia.fi

Muut lisätiedot: Saija Hollmén puh. 040 587 9808, tai pääsihteeri Paula Huotelin / SAFA, puh. 040 556 2827

Verkkosivut: www.arkkitehtuurinfinlandia.fi

Facebook: www.facebook.com/ARKFinlandia

Instagram: www.instagram.fi/arkfinprize

Twitter: twitter.com/ArkfinPrize